

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

7. Ejusdem ægis seu clypeus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

bus doctiores evadere queant; ita militarem artem profitentibus vigilantissimus oculus circumferendus, nequà improvisus hostis ingruat.

V. (e) Noctua quoque in galea, vel ad pedes deæ Minervæ adfitur: hæc enim volucris in tenebris quoque perspicax est; id quod Sapientiæ Symbolum est, ea perspicientis, ad quæ caligant indocti. Et Dux belli qualem struet aciem, mentis ipsè destitutus acie? Sapiens prospicit tempore pacis, quæ eam turbare vel conservare possint. Quòd si bellum oriatur, adhibet prudenter arma, quibus vim externam arceat, & invasorem proffiget. Agesilaus Atheniensium Princeps interrogatus, quid Ducem belli præcipuè exornaret, respondit: Adversus hostes audacia, & in oblata opportunitate ratio ac consilium. *Stobæus.*

VI. (f) Pallas feroci vultu, trucique fuit obtutu; Sapiens non accersit commendationem à forma, sed à mente. Perseus, quod diximus Symbol. 24. capite Gorgoneo (quod deinde Minervæ clypeo insertum est) adversarios in saxa mutavit. Imaginem agnosce viri sive fitteris, sive armis inclyti: alter disputando, alter bellando hostibus est terrori, eosque veluti in saxa convertit, dum stupore attonitos repellit & dejicit. De vultuosa torvitate elegans recentior Poëta encomium scripsit; pauculos versus accipe:

Jamne vides igitur, quid stoicus horror in ore
Possit, & extantes vivo de subere rugæ.
Spectandæ facies, sicut simulacra Deorum,
Quas in adoranda rubigine sæcula passas
Obsita pulveribus, secretæ noctis in antro
Suspicit, informes statuas, impensius hospes
Cernuus. *Iac. Balde.*

Et quia Pallas armata etiam militem repræsentat, quis non intelligit, ferociorem aspectum ad Martiales vultus pertinere. Terribilem in hostes deam hanc Horatius exprimit:

Jam galeam Pallas, & ægida,
Currusque, & rabiem parat.

Idem Poëta reprehendit in virgine vultum nimium lubricum aspici. Quid ni igitur Pallas virginitatis amantissima severitatem ore præferat? hæc enim in fronte, tanquam in vestibulo, excubans, tacendo loquitur, pudicitiam esse domi.

VII. (g) De Clypeo Minervæ à Cyclopibus elaborato Virgilius 8. Æneid.

Yyy 3

Ægi-

(e) Noctua Minervæ dicata. (f) Minervæ feroci vultu. (g) Minervæ clypeus.

Ægidâque horrificam, turbatæ Palladis arma,
Certatim squamis serpentum, aurôque polibant:
Connexosque angues, ipsâque in pectore Divæ
Gorgona, defecto vertentem lumina collo.

Dictus est hic clypeus *Ægis*, per catachresin: nam ita vocabatur scutum Jovis, è pelle caprina factum, obtinuitque consuetudo, ut deorum scuta vocarentur *ægides*. Hunc suum Pallas clypeum ubi concutiebatur, mirifico terrore percellerat eos, contra quos in bellum gradiebatur, aut potiùs invehebatur. Ægidi huic similis est *eloquentia*, cum egregia doctrina & virtute conjuncta; quibus partim obarmatur sapientis viri pectus; partim instar clypei, non quidem manu, sed linguâ vibratur, ut, quod de Pericle Atheniensium Duce fertur, *tonare* videatur & *fulminare*. Ita concussit eloquentiæ sacræ ægidem Doctor gentium Paulus, quo disputante de justitia & castitate, & de judicio futuro, tremefactus Felix, Præses Romanus, omnibus artibus cohorrescebat. Actor. 24.

VIII. (h) Oleæ quoque inventrix Pallas dicitur. De qua Phædrus, Augusti Cæs. libertus, eleganter lib. 3.

Olim, quas vellent esse in tutela sua,
Divi legerunt arbores. *Quercus* Jovi,
Et *myrtus* Veneri placuit; Phœbo *laurea*:
Pinus Cybelæ: *populus* celsa Herculi.

Minerva admirans, quare steriles fumerent,
Interrogavit. Causam dixit Juppiter:
Honore fructum ne videamur vendere.

At mehercule narrabit, quod quis voluerit,
Oliva nobis propter fructus est gratior.

Tunc sic deorum genitor, atque hominum Sator:

O Nata, meritò sapiens dicere omnibus:

Nisi *utile* est, quod facimus; *stulta* est *gloria*.

Olea est pacis Symbolum. Æneid. 9.

Paciferâque manu ramum præterendit olivæ.

Hinc oleæ ramusculus quondam in manu Mercurii: nam bella geruntur, ut pax sequatur. Pallas & oleam præfert, & hastam, docetque, in ipsa præsidium pacis per mitiores artes: & robur belli per arma esse repositum. Olea præterea sapientiæ & castitatis Symbolum refert, teste Pierio hierogl. 53. c. 16. Hinc Minerva virgo meritò sibi adsciscit oleam; cum non minùs *olea*, quàm Minerva, delectetur puritate ac pudicitia.

Scriptores

(h) *Olea Minerva sacrata.*